

Regio.
Situs.

Soli qualitas.
Imperium maiorum.

Urbes.

Neapoli

Terra Laboris, terra di Lavoro, Regio hæc audit hodie. Ea dicta olim *Campania*. Fines eius, ut videre est apud Strab. Ptol. & alios, ad Occalum Liris, Latium ad alteram relinquens oram: ad Septentrionem, Samnitium Montes; qua Ortus est, Silarus Fluvius, Lucaniam hinc dirimens, parsque Agri Samnitium quos dixi: qua Meridies: Mare Tyrrhenum sive Inferum. Vere *campus* est *Campania* in quem Natura luxurians effudisse videtur largissimo Sinu quidquid uspiam est Deliciarum, Amœnitatum, Gaudiorum & Oblectationum. Paradisus vere Italiae. Tam incredibilis ibi rerum est fertilitas. Principatum habuerunt olim in hac regione varij populi, de quibus Strabo lib. v. Et Plin. lib. i i i. cap. v. *Opici*, cognomine *Aufones*, *Osci*, *Cumani*, *Tusci*, *Samnites*, qui postremum a Pop. Rom. debellati sunt. Hæc in genere paucis de Campania: jam nunc specialior me vocat ejus descriptio, & primum Urbium. Caput Campaniae Regni que Neapolitani Metropolis *Neapolis* in Numismatibus dicitur. Nomen hodie retinet, *Neapoli* vulgo audiens. Spatium amplectitur magnum inter mare colliumque amœnissimorum radices ædificata magnifice: Muris firmissimis: Propugnaculis, Turribus, Castellisque, præsertim iussu Caroli V, cuius jam nunc paret Nepoti, ut sit quasi inexpugnabilis, munita. Fossas habet lxxx pedes profundas: Portas octo: Fora ampla. Fontes publici, ex quibus aqua limpidissima nunc Lanceæ altitudine, nunc duorum capitum crassitudine, nunc per centum fistulas profilit, sunt innumeri. Forma est oblonga, seque in modum dimidiato Lunæ incurvans. Circuitus olim i i i, nunc, prolato pomerio, v milliarium. Aere gaudet permolli & plactdo: hiemen vix sentit. Ædes hæc Urbs cum Divorum tum hominum habet ornatissimas: arces invictissimas. Academiam etiam ab Friderico i i Imp. institutam: ad quam Studiosorum ex toto regno magnus fit concursus. Sunt & Bibliothecæ aliquot, in quæ primi loci D. Dominici. Ager suburbicarius, vicinique colles amœnissimi sunt & jucundissimi: Frumenti, Vini, variorum Fructuum, Herbarum, Florum, rerumque omnium, ad Hominum Animaliumque necessitatem, voluptatem, delicias facientium feracissimi. Multa de hac Urbe brevitati studens prætereo. Sunt & aliæ, *Capua Vetus & Nova*. *Vetus* nulli non Latinorum Scriptorum nota. Splendor eius, amplitudo & magnificentia ab omnibus summopere passim celebratur. Visuntur hodie eius altero ab *Nova Capua* lapide peringentes ruinæ, juxta Templum D. Mariæ Gratiarum. *Nova Capua* ex *Antiqua* dirutæ ruinis cœpit excitari, feliciterque crescere, quam conspicerè jam nunc est aditam sinistræ Vulturni ripæ, duodecimo ab Mari lapide, in planicie satis magnificam, commode habitatam, sed infrequentius: stratam silicibus, plateas habentem rectas, altaque ædificia. Adluit eam ab Ortus & Septentrione Vulturinus, indeque in Occasum reflectitur. Pons est supra amnem ex lapide insignis. *teanum* cognomento *Sidicinum*. Desertum hodie *theano* vernacule dicitur: Episcopatus nihilominus titulo nobile. *Calvi* opidum Episcopatus dignitate superbiens: *Cales* Virg. *Cuma* Str. & Ptol. alijsque Græcis. Nunc hic omnia fere conciderunt, oppletaque jacent ruinis, ut tamen undique amplissimorum operum vestigia satis agnoscantur.

Sunt